

Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право

УДК 343.341

Беседа Дмитро Володимирович

старший викладач

Національна академія Служби безпеки України

Беседа Дмитрий Владимирович

старший преподаватель

Национальная академия Службы безопасности Украины

Beseda Dmytro

Senior Lecturer

National Academy of Security Service of Ukraine

**МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ПРАВООХОРОННИХ
ОРГАНІВ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА
КОМПЕТЕНТНИХ МІЖУРЯДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ. ПРОВЕДЕННЯ
СПІЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ З ПРОТИДІЇ ОРГАНІЗОВАНИЙ
ЗЛОЧИННОСТІ**

**МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО
ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ СТРАН-ЧЛЕНОВ
ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА И КОМПЕТЕНТНЫХ
МЕЖПРАВИТЕЛЬСТВЕННЫХ ОРГАНИЗАЦИЙ. ПРОВЕДЕНИЯ
СОВМЕСТНЫХ ОПЕРАЦИЙ С ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ
ОРГАНИЗОВАННОЙ ПРЕСТУПНОСТИ**

**INTERNATIONAL COOPERATION OF LAW ENFORCEMENT
BODIES OF MEMBER COUNTRIES OF THE EUROPEAN UNION AND
COMPETENT INTERGOVERNMENTAL ORGANIZATIONS.
CONDUCTING JOINT OPERATIONS WITH RESISTANCE TO
ORGANIZED CRIME**

Анотація. В статті розглянуто досвід країн-членів Європейського союзу в організації міжнародного співробітництва шляхом проведення спільних операцій з протидії організованій злочинності із залученням до такої діяльності компетентних міжурядових організацій.

З'ясовано, що така діяльність ґрунтується на взаємному обміні інформацією, використанні фінансової та технічної допомоги, а також залучення відповідних фахівців Європолу та Євроюсту у ході проведення заходів оперативно-розшукового характеру та слідчих дій.

Аналіз практики протидії правоохоронними органами іноземних держав організованій злочинності які вчиняють злочини у таких сферах як легалізація коштів одержаних злочинним шляхом, контрабанда наркотичних засобів та психотропних речовин, торгівлі людьми, нелегальній міграції, торгівлі зброєю та ін. свідчить про дієвість проведення спільних операцій на території декількох країн.

Встановлено, що використання інформаційної підтримки Європолу та Євроюсту забезпечує своєчасне реагування на загрози національній безпеці з боку транскордонної злочинності не тільки для однієї країни, а європейського співтовариства в цілому.

Вказано, що однією із найбільших загроз для національної безпеки нашої держави, пов'язаних із діяльністю транснаціональної організованої злочинності, є втягування українських громадян у злочинну діяльність за кордоном. Це на сам перед стосується сфери використання працівників морського транспорту у переправленні нелегальних мігрантів та втягування у незаконні операції із наркотиками. Відсутність чіткої координації національних правоохоронних органів з правоохоронними органами іноземних країн унеможливорює адекватне реагування на вказані виклики.

Автором зроблено висновок про доцільність проведення правоохоронними органами України спільних із правоохоронними органами

інших країн операцій під егідою Європолу, спрямованих на виявлення та знешкодження транснаціональних кримінальних структур, причетних до використання громадян України у протиправних діях за кордоном.

Ключові слова: *транснаціональна організована злочинність, спільні операції, міжнародне співробітництво, міжурядові організації.*

Аннотація. *В статье рассмотрен опыт стран-членов Европейского союза в организации международного сотрудничества путем проведения совместных операций по противодействию организованной преступности с привлечением к такой деятельности компетентных межправительственных организаций.*

Выяснено, что такая деятельность основывается на взаимном обмене информацией, использовании финансовой и технической помощи, а также привлечение соответствующих специалистов Европола и Евроюста в ходе проведения мероприятий оперативно-розыскного характера и следственных действий.

Анализ практики противодействия правоохранительными органами иностранных государств организованной преступности совершающих преступления в таких сферах как легализация средств полученных преступным путем, контрабанда наркотических средств и психотропных веществ, торговли людьми, нелегальной миграции, торговли оружием и др. свидетельствует о действенности проведения совместных операций на территории нескольких стран.

Установлено, что использование информационной поддержке Европола и Евроюста обеспечивает своевременное реагирование на угрозы национальной безопасности со стороны трансграничной преступности не только для одной страны, а европейского сообщества в целом.

Указано, что одной из самых больших угроз для национальной безопасности нашего государства, связанных с деятельностью

транснациональной организованной преступности, является втягивание украинских граждан в преступную деятельность за рубежом. Прежде всего, это касается сферы использования работников морского транспорта в переправке нелегальных мигрантов и втягивание в незаконные операции с наркотиками. Отсутствие четкой координации национальных правоохранительных органов с правоохранительными органами иностранных государств исключает адекватное реагирование на указанные вызовы.

Автором сделан вывод о целесообразности проведения правоохранительными органами Украины совместных с правоохранительными органами других стран операций под эгидой Европола, направленных на выявление и обезвреживание транснациональных криминальных структур, причастных к использованию граждан Украины в противоправных действиях за рубежом.

Ключевые слова: *транснациональная организованная преступность, совместные операции, международное сотрудничество, межправительственные организации.*

Summary. *The article examines the experience of the European Union member states in organizing international cooperation through joint operations to counter organized crime with the involvement of competent intergovernmental organizations.*

It was found that such activity is based on the mutual exchange of information, the use of financial and technical assistance, as well as the involvement of relevant specialists of Europol and Eurojust in the course of carrying out investigative actions and investigative actions.

Analysis of the practice of countering the law enforcement agencies of foreign states of organized crime committing crimes in such areas as

legalization of funds obtained by criminal means, smuggling of narcotic drugs and psychotropic substances, human trafficking, illegal migration, the arms trade, and others testifies to the effectiveness of joint operations in several countries.

It has been established that the use of information support from Europol and Eurojust provides a timely response to threats to national security from cross-border crime not only for one country, but for the European community as a whole.

It is indicated that one of the biggest threats to the national security of our state related to the activities of transnational organized crime is the involvement of Ukrainian citizens in criminal activities abroad. This primarily concerns the use of maritime transport workers in smuggling illegal migrants and being involved in illegal drug operations. The lack of clear coordination of national law enforcement agencies with the law enforcement agencies of foreign countries precludes an adequate response to these challenges.

The author concludes that it is expedient for law enforcement agencies of Ukraine to conduct joint operations with law enforcement agencies in other countries under the auspices of Europol aimed at identifying and neutralizing transnational criminal structures involved in the use of Ukrainian citizens in illegal actions abroad.

Key words: *transnational organized crime, joint operations, international cooperation, intergovernmental organizations.*

Постановка проблеми. Організована злочинність становить собою одну із найгостріших загроз національній безпеці України і міжнародному правопорядку у цілому, політичному, економічному та суспільному життю усіх країн світу. Особливого значення протидія цьому явищу становить для нашої країни, яка впродовж останніх років зіткнулася із інтегрованою

загрозою іноземної інтервенції, тероризму, організованої злочинності та корупції.

Ефективна протидія організованим злочинності потребує налагодження міжнародного співробітництва із правоохоронними органами інших країн та компетентними міжурядовими організаціями. Це обумовлено транснаціональним характером такої злочинності, який проявляється у налагодженні кримінальними структурами зв'язків в інших країнах світу, поширенням їх діяльності поза межі державних кордонів, а також використанням міжнародних інструментів для здійснення протиправної діяльності, наприклад, відмивання злочинних доходів. Іншим чинником, що зумовлює цю потребу, є обмеженість можливостей національних правоохоронних органів діяти в інших юрисдикціях, що використовуються кримінальними структурами для здійснення протиправних дій. Слід також враховувати, що процеси реформування безпекового сектору нашої держави у цілому, зумовлюють необхідність впровадження кращого світового досвіду, що, у свою чергу, посилює потребу у налагодженні співробітництва на міждержавному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням протидії транснаціональній організованій злочинності присвячено широке коло досліджень. Зокрема, становлять інтерес роботи С. Дьяконова, В. Дрьоміна, Г. Жаровської, Н. Міняйло, Х.П.Ф. Хайнекера та ін.

Водночас, що стосується досліджень організованої злочинності як окремого феномену, то на теренах СРСР вони були започатковані у 1980-ті роки. Зокрема, у 1989 році С.В. Дяконов визначав її як суспільно-небезпечне явище, що існує у вигляді злочинних співтовариств, що мають складні організаційно-ієрархічні зв'язки, наявність у обігу величезних грошових коштів, а також системи захисних заходів та корупції [1, с.3-8]. Дослідник не розглядав це явище як феномен міжнародного характеру, тож мова про співробітництво правоохоронців у боротьбі з ним в його

роботах не велася.

Сучасні дослідження феномену організованої злочинності в Україні розглядають її ключові характеристики як суспільного феномену, на протидії якому мають бути сконцентровані зусилля правоохоронних органів.

В навчальному посібнику В. Дрьоміна [2] розкриваються практичні питання виявлення окремих правопорушень, що вчиняються транснаціональними кримінальними структурами та причетних до цього осіб.

Г. Жаровська [3] у монографічному дослідженні, присвяченому явищу транснаціональної організованої злочинності, розкриває його природу, чинники глобального та національного характеру, що визначають його стан та тенденції розвитку, а також висвітлює заходи протидії йому, що вживаються на національному рівні компетентними органами нашої країни. Становить інтерес запропоноване дослідницею визначення транснаціональної організованої злочинності як окремого корисливого виду злочинної діяльності у сфері економіки, фінансів, торгівлі, інших сфер суспільного життя, спрямованого за межі національних кордонів, який здійснюється транснаціональними злочинними організаціями, що відповідно структуровані та організовані на засадах дворівневої злочинної комунікації, використовують у своїй діяльності передові технології та інтелектуальну складову [3, с. 113].

В контексті предмету нашого дослідження становить інтерес дисертаційна робота Н. Міняйло, присвячена діяльності транснаціональних кримінальних структур, пов'язаній із незаконним обігом вогнепальної зброї [4]. Вчена формулює напрями діяльності правоохоронних органів у цій сфері, визначає специфіку проведення оперативно-розшукових дій та слідчих заходів. Водночас, окрема увага автором питанням міжнародного співробітництва не приділяється. Так само поза предметом дослідження

залишаються питання імплементації в нашій країні законодавства ЄС та досвіду країн-членів Євросоюзу у цій сфері.

Питання співробітництва країн - членів ЄС сфері боротьби з організованою розкриваються у дисертаційному дослідженні Х.П.Ф. Хайнекера [5]. Певним обмеженням цього дослідження є те, що воно не розглядає питання співробітництва країн ЄС з державами, що не є членами Європейського Союзу. Окрім цього, оновлення правової та інституційної бази Євросоюзу, що відбулося у час після захисту цієї дисертації обумовлює потребу в приділенні уваги питанням, що відносилися до її предмету.

Водночас, на нашу думку, наявні на сьогодні дослідження із порушених у статті питань не розкривають повною мірою цю проблему з наукової точки зору. Окрім цього, наукового опрацювання не знайшли актуальні на сьогоднішній день питання впровадження принципів реалізації нашою державою політики європейської інтеграції в практику міжнародного співробітництва національних правоохоронних органів.

Враховуючи вказані проблемні питання, основною **метою** цієї статті є аналіз організації міжнародного співробітництва правоохоронних органів країн ЄС з протидії організованим злочинності з використанням можливостей Європолу, зокрема шляхом проведення спільних операцій.

Виклад основного матеріалу. Перспективним напрямом розширення міжнародного співробітництва вбачається започаткування низки операцій із протидії транснаціональній організованій злочинності. Доцільність вжиття таких заходів на цьому напрямі підтверджується сучасною практикою країн ЄС.

Так, актуальною тенденцією у розвитку системи боротьби зі злочинністю в ЄС є посилення можливостей у протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. За ініціативою Митної служби та Кримінальної поліції Франції в січні 2019 року під егідою Європолу

проведено нараду представників компетентних органів країн ЄС, на якій визначено стратегію протидії цій формі злочинної діяльності. Пропозиція французької сторони щодо започаткування діяльності загальноєвропейської мережі із протидії фінансовій злочинності була підтримана іншими країнами – членами Євросоюзу. На поточний рік заплановано низку заходів, у т.ч. спільну розробку визначених кримінальних структур, причетних до відмивання грошей інших організованих злочинних угруповань, а також розробку заходів із протидії використанню розрахунків через мережу Інтернет для здійснення такого роду нелегальних транзакцій [6].

У ході операції із протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, що проводилася жандармерією Франції та Фінансовою гвардією Італії за підтримки Європолу, припинено діяльність організованого злочинного угруповання, яке щомісяця відмивало від 5 до 7 млн. євро доходів кримінального походження. Скоординовані заходи здійснювалися водночас у 8 містах Франції та 4 містах Італії. За результатами операції затримано 19 осіб, вилучено грошових коштів на суму 550 тисяч євро, а також рухоме майно та коштовності. Окрім цього, правоохоронними органами Алжиру, залученими до цієї операції за посередництво Європолу, вилучено золото на суму майже 1 млн євро.

Дана операція тривала 2 роки і була спрямована на викриття кримінальної структури, що відмиває гроші для організованих злочинних угруповань, причетних до наркобізнесу та податкових злочинів. Злочинці також використовували традиційну ісламську систему «хавала» для переміщення готівки між різними країнами. На ці гроші в Італії купувалося золото, яке потім переміщувалося до Франції та Іспанії і далі в Алжир, де базувалися лідери цієї організації [7].

Правоохоронними органами країн Євросоюзу традиційно суттєва увага приділяється виявленню та знешкодженню каналів поставок

наркотиків на європейський ринок.

Так, у ході операції із протидії наркобізнесу, що здійснювалася правоохоронними органами Німеччини та Нідерландів за інформаційної підтримки Європолу та Євроюсту, припинено діяльність кримінальної структури, причетної до контрабанди наркотиків та легалізації доходів, одержаних від наркобізнесу. Під егідою Євроюсту було сформовано спільну слідчу групу, що дозволило швидко отримувати докази за кримінальними провадженнями. Євроюст також надав фінансову та технічну підтримку діяльності цієї групи. Європол надав допомогу шляхом залучення криміналістів та надання відповідного обладнання. У ході операції отримано важливі дані щодо використання для розрахунків за наркотики криптовалюти та мережі «DARKNET», що потребує опрацювання експертами.

Розслідування було розпочато у вересні 2018 року і стосувалося організованого злочинного угруповання, до складу якого входили громадяни Афганістану та Нідерландів. Наркотики постачалися поштовим каналом із Нідерландів до Німеччини, при цьому розрахунки здійснювалися через Інтернет з використанням криптовалюти. Продаж наркотиків здійснювався через сайти мережі «DARKNET». Замовники у Німеччині отримували листи та посилки на різні адреси і потім пересилали їх до інших країн. Кримінальне угруповання оперувало з такими речовинами, як амфетаміни, МДМА, кокаїн та героїн. У ході операції вилучено наркотики загальною вартістю на суму понад 400 тисяч євро, проведено обшук у 10 житлових будинках та офісах. Всього вилучено 40 кг амфетаміну та 1 кг пігулок МДМА, затримано 12 осіб.

В цілому правоохоронним органами країн ЄС визнається, що розповсюдження наркотиків через мережу «DARKNET» становить собою нову загрозу, що набуває все більшої актуальності. На сьогодні Європол має досить значні напрацювання у сфері протидії такого роду злочинності і

готовий надати інформацію щодо цього компетентним правоохоронним органам [8].

В грудні 2018 року Національна поліція Іспанії спільно із Національною жандармерією Аргентини та Фінансовою гвардією Італії за підтримки Європолу завершила операцію із викриття та знешкодження каналу доставки кокаїну з Південної Америки в Італію та Іспанію. До операції було залучено понад 750 поліцейських. В Іспанії затримано 31 особу, в Аргентині – 17 та 3 – в Італії.

В Аргентині жандармерія вилучила грошові кошти на суму 350 тисяч євро, а також низку автомобілів та 47 об'єктів нерухомості.

Кримінальна структура займалася вирощуванням та продажем канабісу на півдні Іспанії, а також перевозила кокаїн у морських контейнерах з Аргентини, Болівії, Перу та Колумбії в Європу. Особи в Іспанії та Аргентині також займалися відмиванням грошей від наркобізнесу та їх інвестуванням у ринок нерухомості. Угрупування діяло майже 10 років і щороку доставляло в Європу понад 1 т кокаїну.

Європол надавав підтримку цій операції із самого її початку у 2017 році, як шляхом проведення інформаційного аналізу та криміналістичної експертизи. Під час проведення затримань криміналісти Європолу брали безпосередню участь у слідчих заходах, використовуючи мобільне обладнання [9].

Іншою пріоритетною сферою є протидія незаконним операціям із зброєю. Це пов'язано як із загрозою діяльності організованих злочинних угруповань, так і з небезпекою її використання при вчиненні терористичних актів. Сам по собі незаконний ринок зброї ЄС є невеликим і орієнтований на потреби не тільки організованої злочинності, а й окремих індивідуумів, не обов'язково злочинців. Для організованих злочинних угруповань торгівля зброєю не становить важливого джерела доходів і не виступає значущою формою діяльності. Основними джерелами

надходження зброї є: реактивована зброя, що до цього була деактивована; викрадена зброя; контрабанда, зокрема із регіону Західних Балкан та країн колишнього СРСР; легальний ринок зброї, з якого вона виводиться шляхом продажу через «дарк нет»; зброя, перероблена із небойової (газова, під патрон Флобера, акустична, сигнальна тощо).

Особливістю цієї форми злочинності є причетність до неї відносно невеликих структур, об'єднаних між собою за мережевим принципом, що діють у різних країнах Європи та поза її межами. Їх розробка потребує ретельного збору інформації та її аналізу, націленого на виявлення неявних зв'язків між різними угрупованнями та окремими індивідуумами. Також важливим є встановлення зв'язку між кримінальними структурами, причетними до торгівлі зброєю, та терористичними організаціями, що виступають її замовниками. Зазначене посилює роль Європолу як організації, що надає інформаційну підтримку та здатну забезпечувати якісний оперативний аналіз [10].

Також суттєва увага правоохоронних органів країн ЄС та Європолу приділяється і протидії кримінальним структурам мафіозного типу.

Так, за результатами операції поліції Італії та Європолу 01.10.2018 р. в Сицилії затримано одного із керівників італійської мафії Коза Ностра. Розшук цієї особи здійснювався з 2016 року у зв'язку із її причетністю до вчинення низки вбивств на півночі країни. Арешт став можливим внаслідок ефективного обміну даними між правоохоронними органами Італії, Європолом та компетентними структурами інших країн ЄС [11].

В 2018 році під егідою Європолу в рамках проекту ONNET започатковано діяльність мережі @ON, до складу якої входили правоохоронні органи Італії (під загальним керівництвом Департаменту «Антимафія»), Бельгії, Франції, Німеччини, Нідерландів та Іспанії. Проект було розроблено Департаментом «Антимафія» і націлено на активізацію протидії організованим злочинним угрупованням, таким як італійські

мафіозні структури, албанські мережі та банди мотоциклістів.

Метою був збір та аналіз інформації щодо керівної ланки кримінальних структур, відслідковування їх діяльності та забезпечення ефективних міжнародних розслідувань. Офіційно проект розпочато 1.11.2018 р. на термін 1 рік [12].

Аналіз цих та інших операцій, проведених в країнах ЄС останнім часом, дозволяє зробити висновки про те, що їх успішність обумовлюється такими чинниками:

- ретельне і досить тривале проведення оперативно-розшукових заходів, націлених на збір інформації, що може у подальшому використовуватися як доказова база за кримінальними провадженнями;
- проведення узгоджених заходів на міжнародному рівні, для чого використовуються як безпосереднє двостороннє співробітництво, так і інформаційний обмін за допомогою каналів Європолу. Особливого значення на сьогодні набуває практика використання спільних слідчих груп, що створюються під егідою Євроюсту і дозволяють обмінюватися доказами та іншою важливою для розслідування інформацією без направлення клопотань про надання правової допомоги;
- активне використання сучасних методів інформаційного аналізу на всіх етапах проведення операції, при цьому у здійсненні такої діяльності важливу роль відіграють експерти Європолу.

Що ж стосується нашої країни, то однією із найбільших загроз для національної безпеки, пов'язаних із діяльністю транснаціональної організованої злочинності, є втягування українських громадян у злочинну діяльність за кордоном.

Можна виділити дві основні сфери такого залучення.

Перша – це використання українських громадян – працівників морського транспорту для незаконного перевезення нелегальних мігрантів через Егейське та Іонічне море до Греції та Італії.

Так, на сьогодні у місцях позбавлення волі у Греції перебуває понад 200 українських моряків, засуджених за перевезення нелегальних мігрантів до країн ЄС. Лише у 2018 році в Греції затримано 120 українських громадян, причетних до незаконного перевезення нелегальних мігрантів [13]. На середину 2018 року в Греції та Італії знаходилися під вартою та у місцях позбавлення волі понад 250 українських моряків, причетних до перевезення нелегальних мігрантів [14].

В липні 2018 року в Італії було затримано судно із 71 нелегальними мігрантами, яке ходило під українським прапором і мало порт приписки Миколаїв. Судно прямувало з Туреччини у порт Кротоні [15].

Як правило, таких осіб засуджують до тривалих термінів позбавлення волі – до 25 років. При цьому трапляються випадки, коли такі особи, після звільнення з місць позбавлення волі за амністією, повертаються до цієї протиправної діяльності. Незважаючи на це, засуджені моряки стверджують, що не знали, кого вони перевозять і використовувалися кримінальними структурами «в темну» [16].

Виходячи з досвіду протидії втягуванню українських моряків в контрабанду наркотиків, що мало місце з початку 2000-х років, можна стверджувати, що ця інформація не відповідає дійсності. Такі особи інформуються про злочинний характер своєї майбутньої діяльності вже під час вербування в Україні, при цьому крьюінгові компанії виступають у якості прикриття для цієї протиправної діяльності, а їх співробітники, фактично, є членами транснаціональних злочинних угруповань. Використання моряків «в темну» не є можливим, у т.ч. з міркувань безпеки таких протиправних операцій, оскільки у такому разі вони будуть

мотивовані співпрацювати із правоохоронними органами, у т.ч. як особи, що співробітничать із ними на конфіденційних засадах.

Аналізуючи інформацію щодо судових процесів та перебування таких осіб у місцях позбавлення волі можна зробити висновок про те, що системна робота із протидії цій загрозі правоохоронними органами нашої держави (так само, як і держав ЄС та Туреччини) не ведеться. Спроб налагодити співробітництво із компетентними органами Греції, Італії та Туреччини до сьогодні не здійснювалося. Так само не ведеться робота із крюїнговими фірмами, що діють у нашій країні, посередниками між ними та транснаціональними злочинними структурами, що діють на каналах незаконного переміщення мігрантів. В результаті в країнах ЄС формується стійке переконання, що вказана проблема не становить інтересу для правоохоронних органів нашої країни. Водночас, наявність на судні серед моряків громадян України розглядається місцевими правоохоронцями як ознака його використання з протиправною метою.

Окрім цього, наявна інформація дає підстави стверджувати, що вербувальники в Україні користуються корупційним прикриттям в правоохоронних органах, що дозволяє їм уникати відповідальності за свої злочинні дії.

Також існують достатні підстави прогнозувати подальше розширення втягування українських громадян у протиправні дії за кордоном, що обумовлено як подальшим загостренням економічної кризи, так і можливостями, що існують на нелегальних ринках доставки заборонених товарів та нелегальних мігрантів. Це, у свою чергу, матиме вкрай негативний вплив на реалізацію зовнішньої політики нашої країни і може призвести до застосування щодо неї з боку ЄС «карантинних» заходів, навіть за формального збереження безвізового режиму.

Друга сфера – це втягування українських громадян у незаконні операції із наркотиками за кордоном.

В 2015 році 10 українських громадян - працівників морського транспорту затримано у Франції на борту судна Carib Palm при спробі транспортування з Колумбії партії кокаїну вагою у 2,4 т. Це затримання було найбільшим в історії Франції [17].

30 січня 2019 року біля берегів Португалії затримано судно «Sea Scan» із 2,5 т. кокаїну, на борту якого знаходилося 8 українських моряків [18].

Так само, як і у випадках із перевезенням нелегальних мігрантів, адекватного реагування на вказані події з боку правоохоронних органів нашої країни не відбулося.

Реагування на вказані загрози потребує системних заходів, що мають передбачати і налагодження співробітництва з партнерськими правоохоронними органами інших країн та міжнародними організаціями.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Підсумовуючи вищевикладене, можна зробити висновок про актуальність для нашої країни проведення міжнародної операції, спрямованої на виявлення та знешкодження транснаціональних кримінальних структур, причетних до використання українських громадян у протиправних діях за кордоном.

Це має включати, зокрема, такі дії: обмін інформацією щодо осіб, причетних до вербування українських громадян; проведення слідчих дій із українськими громадянами, які знаходяться у місцях позбавлення волі за кордоном; проведення перевірок крьюінгових компаній, а також окремих громадян, що займаються вербуванням громадян України; встановлення Інтернет-ресурсів, що використовуються з цією метою; спільне використання конфіденційних джерел інформації на морських каналах переміщення нелегальних мігрантів та наркотиків; проведення профілактичної роботи серед уразливих груп населення, у першу чергу,

працівників морського транспорту, що працюють за кордоном. Вважаємо, що такого роду операцію доцільно проводити під егідою Європолу.

Серед інших напрямів, за якими доцільним є започаткування проведення міжнародних операцій, можна виділити протидію торгівлі людьми – громадянами України; запобігання легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом на території України, із використанням міжнародних фінансових систем; протидія торгівлі наркотиками із використанням мережі Інтернет.

Література

1. Организованная преступность / Под ред. А.И. Долговой, С.В. Дьяконова. – М.: Юрид. лит., 1989. С. 8.
2. Протидія транснаціональній злочинності : навч.-метод. посіб. / [В.М. Дрьомін та ін.] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. кримінології та кримін.-викон. права. - Одеса : Гельветика, 2018. - 95 с.
3. Жаровська Г.П. Транснаціональна організована злочинність в Україні: феномен, детермінація, протидія : монографія. – Чернівці : ЧНУ : Рута, 2018. - 567 с.
4. Міняйло Н.Є. Транснаціональна злочинна діяльність у сфері незаконного обігу вогнепальної зброї: кримінально-правове та кримінологічне дослідження : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. — К.: Нац. акад. внутр. справ, 2012. - 255 арк.
5. Хайнекер Х.П.Ф. Правове співробітництво держав-членів Євросоюзу у боротьбі з організованою злочинністю : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11. – К.: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2013. – 16 с.
6. EMPACT Kick-off 2019: building a unified front throughout Europe to combat financial crime. 05.02.2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/empact-kick-2019-building-unified-front-throughout-europe-to-combat-financial-crime>

7. 19 arrested in France and Italy in multi-million gold laundering operation. Press Release. 05.02.2019. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/19-arrested-in-france-and-italy-in-multi-million-gold-laundering-operation>.
8. International drug trafficking network disrupted. Press Release. 01.02.2019. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/international-drug-trafficking-network-disrupted>.
9. International drug trafficking between South America and Europe disrupted by police: 48 arrested 21.12.2018. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/international-drug-trafficking-between-south-america-and-europe-disrupted-police-48-arrested>.
10. In 2014, Europol estimated that there were almost half a million lost or stolen firearms in the EU. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-trends/crime-areas/illicit-firearms-trafficking>.
11. COSA NOSTRA manhunt: one of Italy's most dangerous mafia fugitive arrested. Press Release. 05.10.2018. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/cosa-nostra-manhunt-one-of-italy%E2%80%99s-most-dangerous-mafia-fugitive-arrested>.
12. A new era dawns in the fight against mafia groups: Europol a key player in brand-new operational network. Press Release 28.11.2018. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/new-era-dawns-in-fight-against-mafia-groups-europol-key-player-in-brand-new-operational-network>.

13. Мохаммад Я. У Греції 168 українців очікують вироки або засуджені – Омбудсмен. Інформаційне агентство «Українські Національні Новини». 21.02.2019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1781751-u-gretyiyi-168-ukrayintsiv-ochikuyut-viroki-abo-zasudzheni-ombudsmen>.
14. У Греції та Італії затримані понад 250 українських моряків. 06.08.2018. Інформаційне агентство «Українські Національні Новини». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1745398-u-gretyi-ta-italiyi-zatrimani-ponad-250-ukrayinskikh-moryakiv>.
15. В Італії затримали судно з мігрантами з українським прапором. 06.07.2018. ЧАО "Сьогодні Мультимедиа". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr.segodnya.ua/world/europe/v-italii-zaderzhali-sudno-s-migrantami-s-ukrainskim-flagom-1152650.html>.
16. Тороп О. Гачок для моряків: як мафія з України організовує перевезення нелегалів до Греції BBC News Україна 13.09.2018. BBC News Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-45098300>
17. У Франції десяткох українців можуть засудити довічно за перевезення наркотиків. 112.ua. 24.12.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.112.ua/suspilstvo/u-frantsii-desiatokh-ukrainsiv-mozhut-zasudyty-dovichno-za-perevezennia-narkotyktiv-281116.html>.
18. Українців заарештували в ЄС за перевезення 2,5 тонн наркотиків. 06.02.2019. Апостроф. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://apostrophe.ua/ua/news/world/europe/2019-02-06/ukrainsiv-arestovali-v-es-za-perevozku-25-tonn-narkotikov/153678>.

References

1. Orghanyzovannaja prestupnostj / Pod red. A.Y. Dolghovoj, S.V. Djjakonova. – M.: Juryd. lyt., 1989. S.8.
2. Protydija transnacionalnij zlochynnosti : navch.-metod. posib. / [V.M. Drjomin ta in.] ; Nac. un-t "Odes. juryd. akad.", Kaf. kryminologhiji ta krymin.-vykon. prava. - Odesa : Gheljvetyka, 2018. - 95 s.
3. Zharovsjka Gh.P. Transnacionaljna orghanizovana zlochynnistj v Ukrajini: fenomen, determinacija, protydija : monoghrafija. – Chernivci : ChNU : Ruta, 2018. - 567 s.
4. Minjajlo N.Je. Transnacionaljna zlochynna dijalnistj u sferi nezakonnogho obighu vognepaljnoji zbroji: kryminaljno-pravove ta kryminologhichne doslidzhennja : dys. ... kand. juryd. nauk : 12.00.08. — K.: Nac. akad. vnutr. sprav, 2012. - 255 ark.
5. Khajneker Kh.P.F. Pravove spivrobotnyctvo derzhav-chleniv Jevrosojuzu u borotjbi z orghanizovanoju zlochynnistju : avtoref. dys. ... kand. juryd. nauk : 12.00.11. – K.: Kyjiv. nac. un-t im. Tarasa Shevchenka, 2013. – 16 s.
6. EMPACT Kick-off 2019: building a unified front throughout Europe to combat financial crime. 05.02.2019. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/empact-kick-2019-building-unified-front-throughout-europe-to-combat-financial-crime>
7. 19 arrested in France and Italy in multi-million gold laundering operation. Press Release. 05.02.2019. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/19-arrested-in-france-and-italy-in-multi-million-gold-laundering-operation>.
8. International drug trafficking network disrupted. Press Release. 01.02.2019. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/international-drug-trafficking-network-disrupted>.

9. International drug trafficking between South America and Europe disrupted by police: 48 arrested 21.12.2018. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/international-drug-trafficking-between-south-america-and-europe-disrupted-police-48-arrested>.
10. In 2014, Europol estimated that there were almost half a million lost or stolen firearms in the EU. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/crime-areas-and-trends/crime-areas/illicit-firearms-trafficking>.
11. COSA NOSTRA manhunt: one of Italy's most dangerous mafia fugitive arrested. Press Release. 05.10.2018. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/cosa-nostra-manhunt-one-of-italy%E2%80%99s-most-dangerous-mafia-fugitive-arrested>.
12. A new era dawns in the fight against mafia groups: Europol a key player in brand-new operational network. Press Release 28.11.2018. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.europol.europa.eu/newsroom/news/new-era-dawns-in-fight-against-mafia-groups-europol-key-player-in-brand-new-operational-network>.
13. Mokhammad Ja. U Ghreciji 168 ukrajinciv ochikujutj vyroky abo zasudzheni – Ombudsmen. Informacijne aghentstvo «Ukrajinsjki Nacionaljni Novyny». 21.02.2019. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1781751-u-gretyi-168-ukrayintsiv-ochikuyut-viroki-abo-zasudzheni-ombudsmen>.
14. U Ghreciji ta Italiji zatrymani ponad 250 ukrajinsjkykh morjakiv. 06.08.2018. Informacijne aghentstvo «Ukrajinsjki Nacionaljni Novyny». [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu:

<https://www.unn.com.ua/uk/news/1745398-u-gretsi-ta-italiyi-zatrimani-ponad-250-ukrayinskikh-moryakiv>.

15. V Italiji zatrymaly sudno z mighrantamy z ukrajinsjnym praporom. 06.07.2018. ChAO "Seghodnja Muljtymedya". [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ukr.segodnya.ua/world/europe/v-italii-zaderzhali-sudno-s-migrantami-s-ukrainskim-flagom-1152650.html>.
16. Torop O. Ghachok dlja morjakiv: jak mafija z Ukrajiny orghanizovuje perevezennja nelegaliv do Ghreciji VVS News Ukrajina 13.09.2018. BBC News Ukrajina. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-45098300>
17. U Franciji desjatjokh ukrajinciv mozhutj zasudyty dovichno za perevezennja narkotyktiv. 112.ua. 24.12.2015. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ua.112.ua/suspilstvo/u-frantsii-desiatokh-ukraintsiv-mozhut-zasudyty-dovichno-za-perevezennia-narkotyktiv-281116.html>.
18. Ukrajinciv zaareshtuvaly v JeS za perevezennja 2,5 tonn narkotyktiv. 06.02.2019. Apostrof. [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://apostrophe.ua/ua/news/world/europe/2019-02-06/ukraintsev-arestovali-v-es-za-perevozku-25-tonn-narkotikov/153678>.